

JELENTÉS

**az Európai Újjáépítési Ügynökség 2008-as pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról, az
Ügynökség válaszaival együtt**

(2009/C 304/09)

TARTALOM

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
BEVEZETÉS	1–2.	44
MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT.	3–12.	44
MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL	13.	45
EGYÉB SZEMPONTOK	14.	45
Táblázat		46
Az Ügynökség válasza		48

BEVEZETÉS

1. A theszaloníki székhelyű Európai Újjáépítési Ügynökséget (a továbbiakban: Ügynökség) a legutóbb a 2006. november 28-i 1756/2006/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ módosított 1628/96/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ alapján hozták létre. A 2000-ben felállított Ügynökség feladata kezdetben a koszovói EU-segélyprogramok irányítása volt. Megbízását később kiterjesztették Szerbiára és Montenegróra, valamint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságra. Az Ügynökség Thessaloníkiban működő központja mellett Belgrádban, Podgoricában, Pristinában és Skopjében is rendelkezett operatív központtal. Az Ügynökség olyan programokat hajtott végre, amelyek segítettek az intézményrendszer kiépítését és a megfelelő államirányítást, továbbá hozzájárultak a piacgazdaság és az alapvető infrastruktúra létrehozásához, valamint a civil társadalom megerősítéséhez⁽³⁾. Az Ügynökség megbízása 2008. december 31-én lejárt. A folyamatban lévő programokat az év során átcsoportosították a Bizottsághoz⁽⁴⁾. 2008. december 31. után az Ügynökség fennmaradó eszközei a Bizottság tulajdonába kerültek⁽⁵⁾.

2. Az Ügynökség 2008-as költségvetése 235 millió EUR-t tett ki, szemben az előző évi 250,2 millió EUR-val. 2008-ban az Ügynökség nem rendelkezett operatív tevékenységekre (III. cím) szóló előirányzatokkal; tevékenységei lényegében abban merültek ki, hogy lezárja a korábbi években indított programokat. Szeptember végén a Bizottság átvette az összes olyan operatív tevékenységet, amelyet korábban az Ügynökségre bízott, az év végére pedig az Ügynökség adminisztratív tevékenységei is teljesen lezárultak.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

3. A Szerződés 248. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte egyrészt az Ügynökség éves beszámolóját⁽⁶⁾, amely a 2008. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó „pénzügyi kimutatásokról”⁽⁷⁾ és a „költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből”⁽⁸⁾ áll, másrészt azt, hogy a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek voltak-e.

⁽¹⁾ HL L 332., 2006.11.30., 18. o.

⁽²⁾ HL L 204., 1996.8.14., 1. o.

⁽³⁾ A táblázat az Ügynökség hatáskörét és tevékenységeit foglalja össze. Ezeket tájékoztatás céljából mutatjuk be.

⁽⁴⁾ 2008. április 24-i PH/2008/657 bizottsági határozat.

⁽⁵⁾ Egyetértési nyilatkozat a Bizottság és az Európai Újjáépítési Ügynökség között, 2008.12.17.

⁽⁶⁾ A beszámolóhoz tartozik egy jelentés az év során folytatott költségvetési és pénzgazdálkodásról, amely bemutatja többek között az előirányzatok végrehajtásának alakulását, a különböző költségvetési tételek közötti előirányzat-átcsoportosítások összefoglalásával együtt.

⁽⁷⁾ A pénzügyi kimutatások a következőkből állnak: a mérleg, az eredménykimutatás, a cash flow-kimutatás, a tőkeváltozásokat feltüntető kimutatás, valamint a pénzügyi kimutatások melléklete; ez utóbbi a számviteli politika meghatározó alapelveinek bemutatását és egyéb magyarázatokat tartalmaz.

⁽⁸⁾ A költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés a költségvetési eredménykimutatást és annak mellékletét tartalmazza.

4. Ennek a megbízhatósági nyilatkozatnak az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 185. cikkének (2) bekezdése értelmében az Európai Parlament és a Tanács a címzettje.

Az igazgató felelőssége

5. Az igazgató, mint engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Ügynökség pénzügyi szabályzatával összhangban, saját felelősségére és a jóváhagyott előirányzatok összeghatárain belül végrehajtja a költségvetés bevételeit és kiadásait⁽¹⁰⁾. Az igazgató feladatai közé tartozik a szervezeti struktúra felállítása⁽¹¹⁾; azon belső irányítási és kontrollrendszerek, illetve eljárások kialakítása, amelyek révén csalásból vagy tévedésből eredő lényeges hibás állításoktól mentes végleges beszámoló készül⁽¹²⁾; valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása.

A Számvevőszék felelőssége

6. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzései alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságára, valamint az annak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan.

7. A Számvevőszék az IFAC és az ISSAI⁽¹³⁾ nemzetközi ellenőrzési standardjaival és etikai kódexével összhangban végezte ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék megfeleljen bizonyos etikai követelményeknek, és az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy kellő bizonyosságot nyerhessen arra nézve, hogy a beszámoló mentes a lényeges hibás állításoktól, valamint, hogy az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

8. A számvevőszéki ellenőrzés magában foglalja olyan eljárások elvégzését, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték nyerhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. A számvevőszéki ellenőrök megítélésén múlik, hogy milyen eljárásokat alkalmaznak, például azon kockázat értékelésére, hogy vannak-e – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hibás állítások a beszámolóban, illetve előfordultak-e jogszerűtlen és szabályszerűtlen tranzakciók. A kockázat ilyen felmérésekor a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése

⁽⁹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽¹⁰⁾ A 2002. december 23-i 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet 33. cikke (HL L 357., 2002.12.31., 72. o.).

⁽¹¹⁾ A 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet 38. cikke.

⁽¹²⁾ A beszámoló bementetésére vonatkozó, illetve az Ügynökségek által alkalmazandó számviteli szabályokat a legutóbb a 2008. július 9-i 652/2008/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 181., 2008.7.10., 23. o.) módosított 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet VII. címének 1. fejezete tartalmazza. Ezeket a szabályokat beépítették az Ügynökség pénzügyi szabályzatába.

⁽¹³⁾ Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) és a legfőbb ellenőrzési intézmények nemzetközi standardjai (ISSAI).

érdekeiben figyelembe vesszük a szervezetnek a beszámoló elkészítése és bemutatása szempontjából releváns belsőkontroll-rendszerét. A számvevőszéki ellenőrzés felméri továbbá, hogy az alkalmazott számviteli politikák megfelelőek-e, illetve a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűek-e, valamint kiterjed a beszámoló általános bemutatásának értékelésére is.

9. A Számvevőszék meggyőződése, hogy a rendelkezésére álló ellenőrzési bizonyítékok elégséges és megfelelő alapot nyújtanak az alább kifejtett véleményekhez.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

10. A Számvevőszék véleménye szerint az Ügynökség éves beszámolója⁽¹⁴⁾ minden lényegi szempontból híven tükrözi a 2008. december 31-i pénzügyi helyzetet, illetve az akkor véget ért évben lezajlott műveletek és pénzáramlások eredményét, az Ügynökség pénzügyi szabályzatának előírásaival összhangban.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

11. A Számvevőszék véleménye szerint az Ügynökség 2008. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját megalapozó tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

12. Az alábbi megjegyzések nem kérdőjelezzik meg a Számvevőszék véleményeinek érvényét.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

13. Egy 1 399 132 EUR összegű támogatást közvetlenül ítéltek oda egy nemzetközi szervezetnek. A támogatás közvetlen odaítélésének egyetlen hivatalos feltételét sem tartották be ebben az esetben, amely tehát szabálytalan. A támogatás keretében 532 594 EUR összegű előleg kifizetésére került sor.

EGYÉB SZEMPONTOK

14. Az ellenőrzött projektek közül öt⁽¹⁵⁾ a határokon átnyúló együttműködéshez kapcsolódott. Ezeket a projekteket először a helyiek értékelték, majd egy értékelő bizottság elé terjesztették, amely döntött a kiválasztást illetően. Az ellenőrzött projekteknél nem volt dokumentáció vagy bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a helyi értékelők⁽¹⁶⁾ által felvetett, az igényelt költségvetés indoklásával, a kedvezményezettek meghatározásával, maguknak a projekteknél a fenntarthatóságával, illetve a projektcélok megfelelőségével kapcsolatos kérdéseket miért nem vette figyelembe az értékelő bizottság. Ilyen körülmények között kérdéses, hogy a projektek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás szempontjainak eleget tesznek-e.

Ezt a jelentést a Számvevőszék a 2009. október 8-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

a Számvevőszék nevében

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹⁴⁾ A végleges éves beszámolót 2009 februárjában állították össze, majd az a Számvevőszékhez 2009. március 9-én érkezett be. Az Ügynökség végleges éves beszámolóját, miután azt a Bizottsággal konszolidálták, a következő év november 15-ig teszik közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A beszámoló megtalálható a következő honlapon: <http://eca.europa.eu>

⁽¹⁵⁾ Ezek összértéke: 528 000 EUR.

⁽¹⁶⁾ Az értékelőket a határokon átnyúló programok kezeléséért felelős közös irányítási struktúrák jelölik ki.

Európai Újjáépítési Ügynökség (Thesszaloníki)

A Szerződésből eredő közösségi hatáskör	Az Ügynökségnek a 2000. december 5-i 2667/2000/EK tanácsi rendeletben meghatározott hatásköre			Irányítás	Az Ügynökség rendelkezésére bocsátott források 2008-ban (zárójelben a 2007-es adat szerepel)	Tevékenységek és eredmények 2008-ban
<p>A Közösség – hatáskörének keretén belül – gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködési intézkedéseket hajt végre harmadik országokkal. Ezen intézkedések kiegészítik a tagállamok hasonló intézkedéseit és összhangban állnak a Közösség fejlesztési politikájával.</p> <p>(181a. cikk)</p>	<p>Célkitűzések</p> <p>Uniók segítségnyújtás a következő területeken:</p> <p>i. újjáépítés, menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hazatelepítése;</p> <p>ii. a megfelelő államigazgatás, a szilárd intézményi rendszer és a jogbiztonság támogatása;</p> <p>iii. a piacgazdaság kiépülésének támogatása; befektetés az alapvető fizikai infrastrukturális, illetve környezetvédelmi fejlesztésekbe;</p> <p>iv. a társadalmi fejlődés és a civil társadalom megszilárdításának elősegítése.</p>	<p>Alkalmazási terület</p> <p>Az Ügynökség irányítja a Koszovóba, Montenegróba, Szerbiába, valamint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságba irányuló főbb segélyprogramokat. Kedvezményezettek lehetnek államok, ENSZ-irányítás alá tartozó szervek, szövetségi, regionális és helyi szervek, állami és részben állami szervek, társadalmi partnerek, vállalkozástámogató szervezetek, szövetkezetek, kölcsönös önszegélyező társaságok, jótékonyági szervezetek, alapítványok és civil szervezetek.</p>	<p>Feladatok</p> <p>— A Bizottság tájékoztatása az elsődleges szükségletekről.</p> <p>— Újjáépítési, valamint a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hazatelepítését elősegítő programok megtervezése.</p> <p>— Az uniós segítségnyújtást elősegítő valamennyi lehetséges tevékenység végrehajtása.</p>	<p>1. Igazgatótanács</p> <p>Az Igazgatótanács tagjai a tagállamok egy-egy képviselője, a Bizottság két képviselője és az Európai Befektetési Bank egy megfigyelője.</p> <p>2. Igazgató</p> <p>A Bizottság javaslata alapján az igazgatótanács nevezi ki. Magas szintű igazgatási önállóságot élvező operatív központok Belgrádban, Pristinában, Podgoricában és Szkopjében.</p> <p>3. Külső ellenőrzés</p> <p>Az Európai Számvevőszék.</p> <p>4. A mentesítésért felelős hatóság</p> <p>A Tanács javaslata alapján eljáró Parlament.</p>	<p>Költségvetés</p> <p>236,5 millió EUR</p> <p>(250,2 millió EUR),</p> <p>Létszám 2008. december 31-én</p> <p>A létszámtervben szereplő ideiglenes alkalmazotti állások száma: 93 (108),</p> <p>ebből betöltött: 61 (83)</p> <p>Egyéb álláshelyek:</p> <p>Helyi személyzet: 158 (165), ebből betöltött: 32 (154);</p> <p>Szerződéses alkalmazottak: 28 (29), ebből betöltött: 19 (27);</p> <p>A teljes létszám: 112 (264)</p> <p>Közülük operatív feladatokat lát el: 59 (163),</p> <p>adminisztratív feladatokat lát el: 53 (101)</p>	<p>KOSZOVÓ: a) roma közösségek hazatelepülésének támogatása több ágazatot átfogó projektek révén, valamint a társadalmi-gazdasági fejlődés előmozdítása kisebbségi közösségekben; b) támogatás a civil társadalomnak és a médiának; c) intézményi és szakpolitikai támogatás nyújtása az igazságügyi és a belügyminisztériumnak; d) a határrendészeti szervek kapacitásának erősítése, valamint határátkelő létesítmények építése; e) kapacitásfejlesztés az Európai Integrációs Ügynökségnél; f) a decentralizáció előmozdítása; g) közbeszerzési törvény és belső ellenőrzési stratégia kidolgozása; h) közreműködés a Kereskedelmi és Ipari Minisztériumban a kkv-k fejlesztésével, a befektetések ösztönzésével, a metrológiával, valamint a perifériára szorult csoportok kisvállalkozásainak közvetlen támogatásaival kapcsolatban; i) a Koszovói Statisztikai Hivatal támogatása; j) a Mezőgazdasági Minisztérium támogatása; k) fenntartható erdőgazdálkodás; l) állattenyésztés; m) élelmiszer-biztonsági ellenőrző rendszerek kialakítása; n) az energetikai szektor támogatása, ideértve az átviteli hálózatokat, valamint támogatás nyújtása az Energiaügyi Minisztériumnak, a Koszovói Elektromos Műveknek, az Energiaszabályozási Hivatalnak, illetve támogatás a szénellátás biztosításához, a bevételek beszedéséhez és a szénbányákkal kapcsolatos környezetvédelmi intézkedésekhez; o) környezetvédelmi fejlesztések megvalósítása, például hulladékhasznosító és vízkezelő létesítmények támogatása, valamint egy víztisztító telep építése; p) szakoktatási és szakképzési program; q) a közlekedési ágazat támogatása több közlekedési módot egyesítő tervek és stratégia kidolgozása révén.</p> <p>SZERBIA: a) a közigazgatási reform törvénytervezeteinek elkészítése; b) berendezések beszerzése a határrendészet számára; c) támogatás nyújtása fiatalok javítóintézeteknek; d) fejkvóta bevezetése állami alap-egészségügyi intézményekben; e) a privatizáció támogatása; f) képzési támogatás nyújtása vállalatoknak; g) támogatás az oktatásügynek nyújtott EBB-hitel felhasználásához; h) gazdaságfejlesztési programok nyújtása a legszegényebb önkormányzatoknak; i) a presevo-i határátkelőhely és létesítményeinek korszerűsítése; j) települések infrastruktúrájának felújítása; k) a Statisztikai Hivatal reformja; l) támogatás a közvetlen külföldi tőkebefektetések előmozdításához; m) rászoruló csoportok,</p>

A Szerződésből eredő közösségi hatáskör	Az Ügynökségnek a 2000. december 5-i 2667/2000/EK tanácsi rendeletben meghatározott hatásköre			Irányítás	Az Ügynökség rendelkezésére bocsátott források 2008-ban (zárójelben a 2007-es adat szerepel)	Tevékenységek és eredmények 2008-ban
						<p>például a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek támogatása; n) távfűtési rendszerek felújítása és korszerűsítése; o) új hamuszállító és hamueltávolító rendszer létesítése a Nikola Tesla B hőerőműben.</p> <p>MONTENEGRÓ: a) menekültek és lakóhelyüket belföldre elhagyni kényszerülő személyek integrációjának támogatása; b) a környezetgazdálkodás javítása jogalkotási reform segítségével, valamint szennyvíztisztító telepek felújítása révén Podgoricában és tengerparti városokban; c) tengerparti területek közúti infrastruktúrájának fejlesztése; d) hozzájárulás a közigazgatási reformhoz; e) a villamosenergia-hálózat elkülönítése/átszervezése, energiahatékonysági stratégia kialakítása; f) vezetői szaktanácsadás nyújtása vállalatoknak; g) rendőrségi reform; h) börtönreform; i) állatazonosítási és -nyilvántartási rendszer létrehozása; j) halgazdálkodás; k) civil szervezeteknek nyújtott támogatás révén hozzájárulás a társadalmi kirekesztés megszüntetésével kapcsolatos reformokhoz.</p> <p>MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG: a) ikerintézményi együttműködés a pénzmosás, a korrupció, a szervezett bűnözés, a statisztika, a levegőtisztaság és a pénzügyi kontroll területén; b) az országos állatazonosítási rendszer kiépítésének befejezése; c) a kkv-k teljesítményének fokozása, emberierőforrás-fejlesztési alap létrehozása; d) civil szervezetek és önkormányzatok támogatása az Unióval közös határokon átnyúló gazdasági fejlesztések előmozdításához; e) segítség nyújtása veszélyes ipari övezetek felszámolásához, települések szennyvízkezeléséhez, valamint a veszélyes hulladékkal való gazdálkodáshoz; f) adminisztratív központ építése a települési önkormányzatok szövetségének elhelyezéséhez; g) támogatás nyújtása az előcsatlakozási támogatási eszköz programozásához és az ezzel kapcsolatos közbeszerzésekhez; h) támogatás nyújtása szakmai standardok bevezetéséhez a börtönigazgatásban; i) országos közlekedési stratégia kidolgozása.</p> <p>Az összes CARDS program Bizottságnak való átadását követően az Ügynökség 2008.12.31-én befejezte valamennyi tevékenységét.</p>

Forrás: az Ügynökségtől származó adatok.

AZ ÜGYNÖKSÉG VÁLASZAI

13. Mivel a szerb hatóságok töröltek egy projektet, az Ügynökségnek minél előbb újra el kellett osztania a rendelkezésre álló pénzeszközöket. E pénzeszközök felhasználása érdekében, a szerb hatóságok beleegyezésével arról született döntés, hogy a Uniceffel együtt finanszíroznak egy projektet a Szerbiára vonatkozó közösségi program célkitűzéseinek megfelelően. A gyermekek egészségével foglalkozó szervezetek közül továbbá a Unicef volt a legfelkészültebb, mivel épp akkor fejezte be az e területen folytatott, az intézményszerűség csökkentésére irányuló folyamat értékelését, és így ő volt a leginkább képes egy minőségi projekt gyors benyújtására.

14. A hatályos szabályok alapján az Ügynökséget és a Bizottság küldöttségét magában foglaló értékelő bizottságot nem kötötte az értékelők véleménye, és véleményükkel néhány esetben nem is értett egyet. Ebben az öt esetben az EAR és a Bizottság küldöttsége úgy vélte, hogy az értékelők véleménye megalapozatlan volt.
